

El **P**rojecte
Lingüístic de **C**entre
de *Jesuïtes Bellvitge-*
C.E. Joan XXIII

Taula de continguts

Introducció. Un canvi de paradigma	¡Error! Marcador no definido.
Anàlisi de context	3
Escoles de Jesuïtes Educació: model pedagògic	3
El Model d'Aprenentatge de Llengües de JE	4
Escoles de Jesuïtes Educació: el model d'aprenentatge de llengües	4
Context de centre	5
Oferta de llengües addicionals	9
Objectius en relació amb l'aprenentatge i l'ús de les llengües	11
Objectius generals a JE	11
De centre	12
Criteris metodològics i organitzatius per a l'aprenentatge de les llengües	12
Generals de JE	12
A nivell de centre	¡Error! Marcador no definido.
Recursos i accions complementàries	¡Error! Marcador no definido.
La comunicació interna i relació amb l'entorn	19
La formació i l'acreditació lingüística del professorat	20
Difusió del projecte lingüístic de centre	22
Referències	24

Introducció. Un canvi de paradigma

En els darrers anys s'ha produït arreu del món un qüestionament de la funció de l'escola i dels seus ensenyaments, a tots els nivells, cercant de redefinir-ne la funció i les necessitats socials per als futurs ciutadans. *The future of education and skills. Education 2030* (OCDE) o projectes com "Educació Demà" (Fundació Bofill) en són mostres a diferents escales. En el terreny de l'ensenyament-aprenentatge de llengües, la neurociència -específicament la neurolingüística- i les reflexions pedagògiques recents, han ofert aportacions molt rellevants que suposen un canvi de paradigma que es pot il·lustrar amb alguns exemples:

- Del coneixement de la llengua a la competència en llengua.
- De l'ensenyament de llengües al tractament integrat de llengües.
- Del correcte/incorrecte a l'adequat/inadequat.
- De la suma de monolingüismes al plurilingüisme.
- Del parlant nadiu a l'heterogeneïtat de competències.
- De les llengües estrangeres al tractament integrat de llengua i continguts.

L'octubre del 2018 el Departament d'Ensenyament presenta el document *El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural*, basat en els documents del consell d'Europa sobre el plurilingüisme i en les pràctiques de l'aula, que té com a objectiu "enfortir la cohesió social, enriquida pel coneixement d'altres llengües". Aquest text aborda els canvis metodològics i organitzatius necessaris en l'actual context multilingüe i multicultural per donar resposta als reptes d'una societat complexa i canviant i ofereix als centres educatius criteris i orientacions per ensenyar les llengües d'una manera integrada amb els continguts, amb la finalitat de situar la llengua al centre del procés d'aprenentatge. Ensenyament avança d'aquesta manera cap a l'educació plurilingüe, que va més enllà de l'ensenyament de diverses llengües: la competència plurilingüe consisteix a desenvolupar una competència comunicativa única i usar diferents llengües per construir el coneixement.

Jesuïtes Educació participa, des de l'inici de l'Horitzó 2020, amb el suport i la fonamentació teòrica del món universitari, d'aquesta nova mirada sobre l'ensenyament-aprenentatge de les llengües i ho fa a través del Model d'Aprenentatge de Llengües (MALL), una dimensió específica, fonamental i estratègica del model pedagògic de JE (MEJE) que defineix quina ha de ser l'**educació lingüística**, en un sentit ampli, dels nostres alumnes, articulat amb el suport i la validació teòrica de Blanquerna-Universitat Ramon Llull, per una banda, i la fonamentació dels principis de la Societat Catalana de Pedagogia definits en el seu Marc d'Ensenyament de Llengües Vives.

Anàlisi de context

Escoles de Jesuïtes Educació: model pedagògic

Les escoles de Jesuïtes Educació ens trobem en fase de consolidació d'un procés de transformació pedagògica inicialment conegut com a Horitzó 2020. Les 8 escoles en xarxa de JE participen del procés, amb etapes transformades, en transformació o amb la previsió de fer-ho.

Aquesta transformació de model pedagògic és profunda i respon a la necessitat social de replantejar la funció de l'escola, per una banda, i la necessitat d'actualitzar l'essència innovadora de la tradició pedagògica pròpia, per altra banda.

El Model Pedagògic de Jesuïtes Educació (MEJE) té com a objectiu educar dones i homes per als altres i amb els altres, mirant cap al futur des de la innovació pedagògica, la justícia social, la dimensió ecològica, l'espiritualitat ignasiana i la ciutadania global dels alumnes, en una educació que ens obre a la comprensió del món en què vivim. Es defineix pels seus **essencials**, és a dir les orientacions de caràcter ignasià de **les vuit dimensions pedagògiques** des de les quals s'articula el desplegament de l'Horitzó 2020 (alumnes, famílies, educadors, currículum, metodologies, avaluació, organització i espais) , que són:

- El projecte vital i vocacional per a conduir la pròpia vida, essent persones conscients, competents, compassives i compromeses.
- La vinculació dels alumnes al món des del propi context per a ser-ne partícips i millorar-lo.
- Els aprenentatges per a comprendre i habitar el món juntament amb i per als altres.
- L'acompanyament personal, acadèmic, espiritual i pastoral, des del testimoniatge dels educadors.
- Les experiències significatives i la personalització dels aprenentatges per a l'excel·lència acadèmica i personal.
- L'avaluació per a l'aprenentatge com a element nuclear per al creixement integral de cada persona.
- La cultura humanitzadora.
- La creació de nous vincles i aprenentatges.

Tant el context d'innovació propi, com el context social conviden a un ensenyament-aprenentatge de les llengües que respongui a les múltiples i diverses necessitats socials així com a les necessitats de desenvolupament personal i a fer realitat el nou paradigma pedagògic, atès que la qualitat de l'educació té en la dimensió lingüística el seu requisit més important.

El Model d'Aprenentatge de Llengües de JE

Escoles de Jesuïtes Educació: el model d'aprenentatge de llengües

Responent al nou paradigma en l'aprenentatge de les llengües, i al nou context assenyalat, a JE hem proposat un model d'aprenentatge de les llengües, MALL, dins del model educatiu general de JE (MEJE). Aquest model és fruit de la reflexió i el treball en equip (Seminari MALL, GRO MALL, CP) encetat el 2013.

El Model d'Aprenentatge de Llengües (MALL) és una dimensió específica, fonamental i estratègica del model pedagògic que defineix quina ha de ser l'**educació lingüística**, en un sentit ampli, dels nostres alumnes.

El seu objectiu és formar alumnes **competents en la competència comunicativa**, des d'una perspectiva **inclusiva, multidisciplinària i transdisciplinària**, que reconegui i reforci el component transversal de les llengües (ja que la llengua no és tan sols matèria sinó l'eina fonamental dels aprenentatges), per una banda, i **plurilingüe**, per l'altra, com ho són la societat, els nostres alumnes, les seves famílies i els docents.

Entenem que l'aprenentatge és un procés que es construeix fonamentalment en espais d'interacció i a partir de processos de construcció conjunta del coneixement, així doncs, la fonamentació pedagògica del model és **socioconstructivista**. Partim d'una visió funcional, interactiva i constructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües que posa l'accent en l'**oralitat**, des de la **consciència fonològica**, com a fonament de les habilitats i l'**aprenentatge dialògic** en el marc d'un **concepte holístic de la llengua** i una aproximació al **tractament integrat de llengües**. El llenguatge no és una facultat autònoma, sinó que es relaciona amb les altres habilitats cognitives humanes. L'objecte d'estudi primer no és el sistema de les llengües, sinó l'ús, a partir del qual podem observar el sistema de manera dinàmica i interrelacionar estructura lingüística (sintaxi), significat (semàntica), ús lingüístic (pragmàtica) i estructura conceptual (cognició). S'imposa una caracterització dinàmica del llenguatge que difumina les fronteres entre els diferents nivells del llenguatge (la semàntica i la pragmàtica, la semàntica i la gramàtica, la gramàtica i el lèxic).

Adoptem un **enfocament comunicatiu**, és a dir, que s'ocupa dels aspectes funcionals i d'ús del llenguatge, ajuda els alumnes a construir interactivament textos sencers, adequats a situacions comunicatives específiques, adreçats a interlocutors concrets i amb propòsits comunicatius definits, a més de correctes formalment. La reflexió sobre la llengua es fa des d'una perspectiva competencial i es promou la reflexió i l'avaluació de la pròpia pràctica a través d'activitats autèntiques i significatives, transversals i des de la integració de llengües.

Les funcions socials que els alumnes desenvoluparan com a **ciutadans** depenen de la seva competència comunicativa i de la seva capacitat per adequar-la a contextos i propòsits molt diversos, per tant, un **aprenentatge competencial** implica un ús conscient i intencional de la llengua, el que alguns autors anomenen un **ús estratègic** de la llengua, amb un **canvi de paradigma**: del que és correcte o incorrecte, al que és adequat o inadequat. Aquest ús cal que sigui treballat des dels primers cursos i va lligat a l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura i a l'adquisició d'estratègies que afavoreixin la comprensió de la informació. La

detecció primerenca de possibles dificultats i una intervenció adequada han de guiar l'acció en tot moment del procés.

El model es defineix com a:

1. **COMUNICATIU**: La llengua oral, afavorint l'escolta activa, és el fonament de tot aprenentatge, específicament de la lectura i l'escriptura. La perspectiva comunicativa reconeix la variació lingüística en els diferents usos i funcions.
2. **PLURILINGÜE**: prioritza un ambient plurilingüe i intercultural en tots els espais i temps del centre educatiu, amb un enfocament global i transversal de les llengües; **COHERENT** I **PROGRESSIU** en la incorporació de les diferents llengües.
3. **INCLUSIU** i **expansiu**, que interpel·la a tota la comunitat educativa i és una eina bàsica per a la construcció de la persona i del seu aprenentatge.
4. **COMPETENCIAL**, basat en la reflexió i la presa de decisions de l'alumne que li permeten adequar-se a les necessitats d'ús de la llengua en diferents contextos, desenvolupant un aprenentatge estratègic.
5. **VITAL** i **significatiu**, vinculat a la vida dels nois i les noies que volem educar, **ARRELAT** en la persona per tal que fonamenti de forma creativa la seva identitat.
6. **PERSONALITZAT**, que incorpora la detecció precoç en l'etapa primerenca (de P3 a 4t de Primària), i l'acompanyament individualitzat i **SENSIBLE A LA DIVERSITAT**, adaptat a les singularitats que conformen els grups.
7. **VISUAL-ARTÍSTIC**, que estimula la creativitat de l'alumne en l'ús de múltiples llenguatges, connectant la competència comunicativa oral, escrita i literària amb l'expressió visual, artística i audiovisual i **LÚDIC**, que potencia el joc i l'actitud lúdica de l'alumne proposant reptes permanents per assolir nous aprenentatges.
8. **ACREDITAT** amb certificacions oficials de reconeixement internacional, que ajuden l'alumne a construir el seu projecte vital.

Context de centre

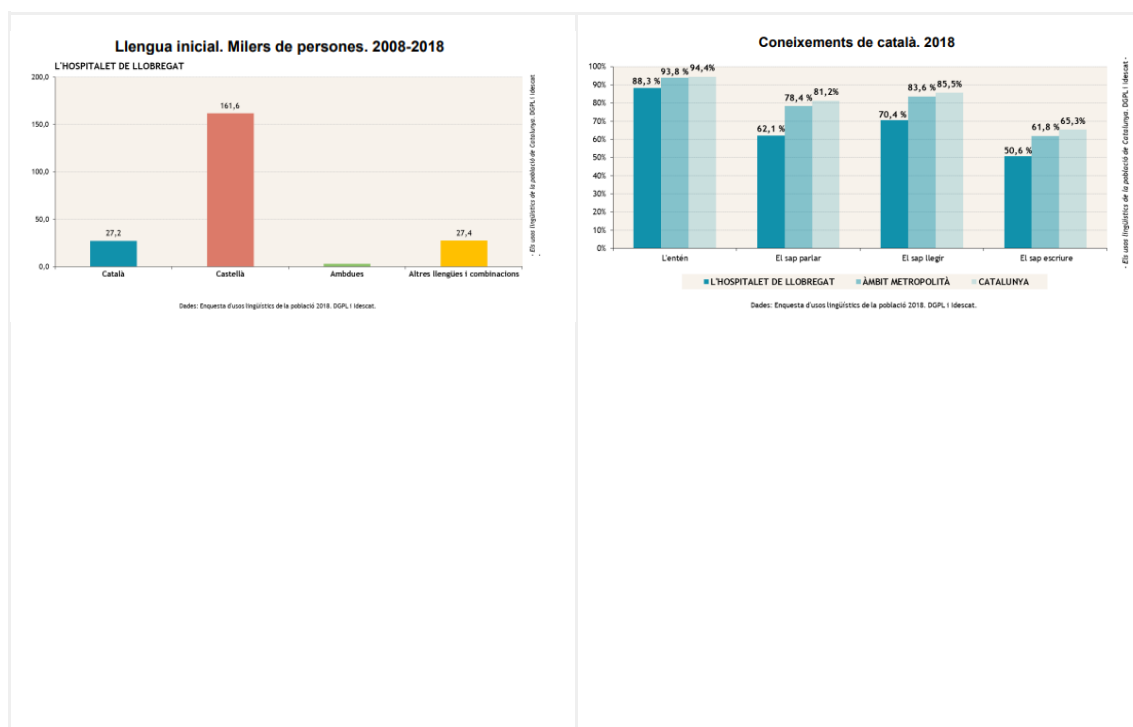
Jesuïtes Bellvitge - Centre d'Estudis Joan XXIII pertany a la Fundació Jesuïtes Educació. Està situat al bell mig del barri de Bellvitge de L'Hospitalet de Llobregat i té, gairebé com el barri, una història de més de 50 anys oferint serveis educatius i compromís amb la millora d'un barri que s'inicià des del no-res, i del qual l'escola en forma part inextricable. El triangle format entre l'escola, la parròquia Mare de Déu de Bellvitge -regida per la Companyia de Jesús també- i la Fundació la Vinya esdevé un nucli actiu en la lluita, amb els veïns, per aconseguir un barri cada cop millor, amb serveis de qualitat.

Des de 2015 l'escola també està immersa, formant-hi part de la xarxa de les escoles de JE, en un procés imparable de canvi i transformació educativa. S'aposta de forma decidida,

primer des de l'estratègia [Horitzó 2020](#) i ara des d'Horitzó +, per una innovació amb un profund sentit pedagògic sense perdre de vista els nostres objectius com a escola jesuïta.

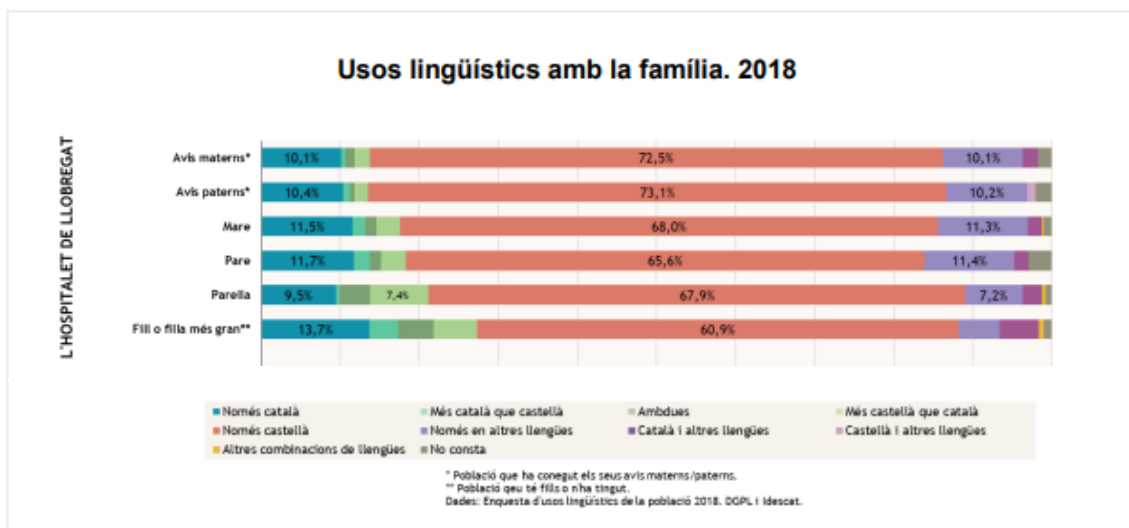
En relació al context sociolingüístic, la nostra escola es troba al municipi de L'Hospitalet de Llobregat, població amb un predomini clar del castellà com a llengua d'origen i d'ús habitual. Segons l'Enquesta d'usos lingüístics¹ del 2018 el nivell de coneixement de català al municipi està molt per sota del nivell de coneixement de l'àrea metropolitana de Barcelona. El document recull que els percentatges de nivells de coneixement de la població de L'Hospitalet de Llobregat són els resultats més baixos del conjunt de Catalunya.

Les gràfiques següents representen l'exposat fins ara respecte a la llengua d'origen i els coneixements de llengua catalana:

Respecte a la transmissió lingüística intergeneracional, els usos lingüístics amb els avis, els pares i el fill més gran indiquen que a l'Hospitalet el procés de transmissió lingüística intergeneracional està a favor del català. No obstant això, cal destacar que la intensitat de la transmissió és més feble a l'Hospitalet de Llobregat que a d'altres territoris de Catalunya i això fa que el castellà sigui la llengua que la majoria de població utilitza amb els fills o filles.

¹<https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/dadesestudis/altres/arxius/EULP2018-dossierhospitaletdellobregat.pdf>

Encara que els resultats mostrats es refereixen al conjunt del població del municipi i no estrictament a l'escola, com a centre estem compromesos amb el model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, que defineix la llengua catalana com a llengua pròpia de l'ensenyament en tots els nivells educatius i reforça la importància d'aquesta llengua com a factor d'inclusió social, tot garantint l'aprenentatge del castellà i d'una tercera llengua, des d'una voluntat de potenciar el plurilingüisme.

Resultats acadèmics de l'alumnat

A l'hora de mesurar el nivell lingüístic del nostre alumnat, recollim els resultats de les proves de competències bàsiques en llengua catalana, castellana i anglesa de 6è d'EP i 4t ESO, així com de les proves diagnòstiques de 3r EP i els resultats de les Proves d'Accés a la Universitat. Històricament, el nostre centre obté resultats en les competències lingüístiques superiors a la mitjana de l'alumnat de Catalunya i dels centres de la mateixa complexitat. A final de curs, els equips directius de les etapes analitzen els resultats rebuts i fixen objectius de millora per al curs següent, que queden recollits en el POE. Igualment, els resultats es comuniquen als equips docents i al Consell Escolar perquè en siguin coneixedors.

En referència als indicadors interns, considerem la superació o no de les matèries lingüístiques com a referència. Aquestes dades, així com la resta de resultats acadèmics, són comunicats anualment a Inspecció (indicadors de centre).

Competència lingüística del professorat

La llengua vehicular al centre és la catalana. El mestres i professors que intervenen en Educació Infantil, Primària, Secundària Obligatòria, Batxillerat i Formació professional l'entenen i, la majoria, la parlen habitualment.

A infantil i primària, tots els mestres són competents en llengua catalana i castellana, a

nivell oral i escrit, i en poden donar classe. Només aquells que tenen competència lingüística específica poden impartir les llengües addicionals: anglès i francès.

A **ESO i Batxillerat**, poden donar classe de llengua catalana, castellana, anglesa o francesa aquells que en tenen titulació específica.

A més de les llengües vehiculars de l'ensenyament a l'escola i de les llengües addicionals, comptem amb docents competents comunicativament en italià (2), rus (1), àrab (1), gallec (2), alemany (1) i guaraní (1).

Les següents taules recullen els nivells de llengües acreditats pels equips docents:

Etapa	Llengua	Nivell acreditat	Nombre de docents
Infantil i Primària	Català	D	0
	Anglès	B1	8
		B2	7
		C1 magisteri	6
		C2	0
	Francès	B1	0
		B2	0
		C1	1
		C2	0

Secundària (ESO + Batx)	Català	D	9
	Anglès	B1	1
		B2	6
		C1	1
		C2 Filologia	11

	Francès	B1	0
		B2	4
		C1	0
		C2	2

FP	Català	D	2
	Anglès	B1	6
		B2	8
		C1	2
		C2	1
	Francès	B1	0
		B2	0
		B3	0
		B4	

Oferta de llengües addicionals²

El context multilingüe i multicultural ens convida a fer una reflexió profunda sobre l'aprenentatge i l'ús de les llengües addicionals a les nostres escoles. Constatem, en primer lloc, que el nostre projecte educatiu es defineix com a plurilingüe, prioritza un ambient multilingüe i intercultural en tots els espais i temps del centre educatiu, amb un enfocament global i transversal de les llengües; i és coherent i progressiu en la incorporació de les

² Utilitzem el terme de llengües addicionals seguint la terminologia del Servei d'Assessorament i Innovació Pedagògica Blanquerna (SAIP): "Hem de fugir del concepte i terme "llengua estrangera", ja que avui en dia res no és estranger. Aquesta és una **mirada més inclusiva i integradora** de les llengües en un context on cadascuna d'elles, des de les que s'introdueixen a l'escola fins a les que ja venen de casa, enriqueixen el procés d'adquisició i aprenentatge d'altres." EL MALL A ED. INFANTIL I PRIMÀRIA INICIAL.

diferents llengües. El paradigma pedagògic es basa en el tractament integrat de llengua i continguts (TILC).

La primera llengua addicional és, preceptivament, l'anglès, veritable *lingua franca*, de comunicació transnacional en l'actual veïnatge universal. A la nostra escola, el francès és la **segona llengua addicional** de caràcter curricular, pel fet de pertànyer a la mateixa família romànica del català i el castellà, pel veïnatge geogràfic i per la seva tradició educativa.

La **llengua anglesa** està present des de P3 fins a 2n de Batxillerat i la cursen tots el alumnes. Alguns cicles d'FP tenen la llengua anglesa al seu pla d'estudis. En concret, els Graus mitjans de Guia, SMX i Gestió Administrativa, i els Graus Superiors d'Administració i Finances i EAS

La **llengua francesa** és considerada segona llengua addicional i la cursen tots els alumnes de 6è de primària i com a matèria optativa a partir de 1r ESO. A partir del curs 26-27, deixarà d'impartir-se a 6è de primària.

Dins de l'educació no formal, les llengües addicionals també estan presents a l'àmbit paraescolar. Per a l'alumnat d'infantil, s'ofereix l'activitat "Creativity", que potencia la creativitat dels nens i nenes, amb l'anglès com a llengua vehicular. Per a la resta d'edats, la paraescolar d'Anglès la imparteix ACTIVA Idiomes, que promou una metodologia que permet progressar i utilitzar la llengua anglesa en situacions reals, d'acord amb el nostre model general d'aprenentatge de llengües.

Objectius en relació amb l'aprenentatge i l'ús de les llengües

Objectius generals

El Pla Lingüístic del Centre, d'acord amb el marc normatiu vigent, es regeix per l'objectiu general de garantir l'assoliment del domini oral i escrit del català i el castellà al final de l'ensenyament obligatori. Català, castellà i anglès són llengües vehiculars per a l'adquisició de continguts i són emprades en diferents escenaris d'aprenentatge, essent el català la llengua pròpia, normalment emprada i llengua d'ús normal en l'acollida de l'alumnat.

L'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat d'origen estranger es desenvolupa en català. L'alumnat nouvingut s'incorpora a l'activitat lectiva i és exposat des del primer moment a la llengua catalana oral, com queda establert en el [Pla d'acollida del centre](#).

El nostre objectiu és que els alumnes siguin competents comunicativament en sentit ampli: plurilingües, capaços de dialogar amb si mateixos i amb el món i d'expressar-ne la seva visió, així com la seva interioritat; amb una comprensió crítica de la realitat i la cultura, des de l'oralitat i l'escriptura, amb profunditat i creativitat, en tots els suports al seu abast.

A més dels objectius curriculars establerts³, el nostre model ofereix alguns principis orientadors de la pràctica que interpel·len el rol del mestre, de l'alumne, del tipus d'activitats i del tipus de relació que cal afavorir dins de les nostres escoles i a les aules en particular per a l'aprenentatge de la llengua i es concreten en els següents objectius, als quals s'afegeixen els que específicament es determinin en els centres:

- Desenvolupar **consciència** de la pròpia capacitat comunicativa, valorar-la i desenvolupar-la, amb un **domini heterogeni**, des del període escolar i al llarg de la vida.
- Reconèixer altres realitats (competencials, lingüístiques, culturals...), ser capaços **d'interaccionar-hi amb respecte** per construir una ciutadania democràtica, respectuosa amb les diferències i capaç d'intervenir en el **diàleg públic**. Assolir competències interculturals.
- Adquirir unes bones **habilitats comunicatives**: una expressió i comprensió orals, una expressió escrita i una comprensió lectora correctes i adequades a diferents contextos, en llengua catalana, en llengua castellana i en llengua anglesa.
- Desenvolupar autonomia com a **lector i escriptor actiu**. Consolidar hàbits de lectura, així com la lectura, l'estudi, el gaudi i la producció de literatura.
- Comprendre i expressar-se de manera apropiada en una o més **llengües addicionals**: anglès i francès o alemany.

³ [Àmbit lingüístic - Llengua catalana i llengua castellana](#) - Orientacions metodològiques de l'educació primària

- Desenvolupar habilitats per a l'**anàlisi crítica de la informació**, en diferents suports, mitjançant instruments digitals i d'altres, per **transformar la informació en coneixement** propi, i comunicar-lo a través de diferents canals i formats, també en formats multimodals.

Criteris metodològics i organitzatius per a l'aprenentatge de les llengües

Generals de JE

Recollint els principis del MALL⁴, definim els següents criteris metodològics i organitzatius:

- Tota **la comunitat educativa** té cura de la competència lingüística, ja que actua com a referent i modela l'ús lingüístic dels alumnes.
- El llenguatge és l'eina fonamental dels aprenentatges, com a tal la competència comunicativa és un **eix transversal** a tots els àmbits de coneixement. Es fa un **aprenentatge funcional** de la llengua fora dels àmbits pròpiament lingüístics.
- Totes les **llengües primeres dels alumnes** són acollides i visibles a l'aula. La cultura és un valor identitari de l'alumne que cal explicitar en el seu aprenentatge.
- La **cultura multilingüe** és present a l'entorn d'aprenentatge. El treball de la llengua incentiva la curiositat per la diversitat cultural.
- La competència comunicativa plurilingüe dels alumnes es desenvolupa en un **aprenentatge integrat de les llengües** (TIL i TILC).
- La **reflexió metalingüística** es fonamenta en la pràctica i la comparació; l'**acarament de llengües** és un espai privilegiat per a la reflexió metalingüística, a partir de la llengua en context i, quan sigui possible, a partir de **tasques autèntiques i significatives**, cabdals per assolir la competència comunicativa. Es treballen activitats referides a situacions escolars i no escolars vinculades a funcions lingüístiques.
- Es prioritza la dimensió de **llengua oral**, per tant, s'introdueixen les llengües des de la dimensió oral (comprensió i expressió), des d'una oralització diferenciada de les llengües (**consciència fonològica**).

⁴ Consultar el [MALL general](#) i les concrecions de les etapes: [MOPI i PIN](#) [NEI](#)

- Escoltant referents i practicant l'oralitat, **s'integren els diferents nivells de la llengua**, des de la pronúncia, l'entonació i la modulació a la morfologia i la semàntica.
- La **metodologia conversacional** ens permet desenvolupar les metodologies participatives i col·laboratives.
- Se sistematitza la **discussió metacognitiva** a l'aula.
- Es dissenya un entorn d'aprenentatge a través de **seqüències** on intervenen totes les competències: escoltar, parlar, llegir i escriure.
- Es facilita la presència, l'anàlisi i la participació de i en els diversos **mitjans de comunicació**. Ús de diferents suports tecnològics per treballar la **comunicació multimodal**.
- El treball de la gramàtica, lèxic i ortografia es fa a partir dels **gèneres i tipologies textuais**, és a dir, sempre contextualitzat i amb modelatge competencial.
- Es dissenya un context de treball en què l'alumne es desenvolupa com a **lector i escriptor actiu i autònom**.
- **El joc** té un paper protagonista en l'aprenentatge de llengües, l'espai lingüístic és un espai excepcional per a la ludificació, des de la llengua familiar (onomatopeies, cançons, endevinalles...) fins a les formes més cultes (literatura experimental, cal·ligrames...).
- S'afavoreix **l'enfocament creatiu** en la diversitat i transferència de llenguatges (literari, plàstic, audiovisual, icònic, gestual...). S'hi integra la imitació i l'emulació: literària, paròdica, retòrica... Es treballa la fusió dels llenguatges i la comunicació multimodal.
- Es tenen presents els **estats de maduració grupal i individual** en el procés d'aprenentatge, ja que el desenvolupament del repertori lingüístic evoluciona paral·lelament al de la persona i la seva experiència.
- Es facilita la reflexió sobre el procés cognitiu en l'aprendre a escriure: es tracta d'**escriure per pensar i pensar-se com a subjecte que aprèn**.
- La **detecció primerenca de dificultats i l'acompanyament personalitzat**. En el desenvolupament d'aquest principi partim del Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA) com a marc de referència en el desplegament de pràctiques inclusives, entenent que el DUA és un marc que aborda el principal obstacle per promoure aprenents experts en els entorns d'ensenyament-aprenentatge: els currículums inflexibles, "talla-única-per-tots". La finalitat de la intervenció ha de ser la identificació de la situació educativa i de les barreres que no promouen aprenentatges de qualitat en els alumnes o que promouen l'exclusió d'alguns alumnes del procés general d'ensenyament-aprenentatge desenvolupat a l'aula escolar.

Resum d'escenaris d'aprenentatge de llengües a Jesuïtes Bellvitge

INFANTIL (MOPI)	PRIMÀRIA (PIN i NEI)	SECUNDÀRIA (NEI-TQE)
Català, Castellà i Anglès <u>Escenaris:</u> Biblioteca d'aula Anglès So i moviment (?) Nodes	Català, Castellà i Anglès <u>Escenaris:</u> Biblioteca d'aula Anglès Projectes (tipologies textuais) PIN 1 i 2 Racons de llengua PIN 3 i 4 Espais de comunicació Caixes de recerca NEI 5 i 6 Projecte lingüístic Francès (només a 6è)	Català, Castellà, Anglès, Francès <u>Escenaris:</u> Projectes (tipologies textuais) Llengua Catalana i Literatura Llengua Castellana i Literatura Anglès Optativa Francès (1r.4t) Optativa Podcast (2n) Batxillerat DUAL (a partir de 2n) Certificació Oxford
BATXILLERAT	FP	MENOF
Català, Castellà i Anglès <u>Escenaris:</u> Llengua Catalana i Literatura Llengua Castellana i Literatura Anglès Optatives 1r BAT: Creació Literària Reptes lingüístics actuals Comunicació AV Batxillerat DUAL (a partir de 2n) Certificació Oxford	Català, Castellà i Anglès <u>Escenaris:</u> FP Bàsica Comunicació i Ciències Socials GM i GS Anglès Participació programa Erasmus	Anglès <u>Escenaris:</u> Creativity Anglès: En col·laboració amb ACTIVA idiomes Preparació certificació Oxford

Mobilitats

L'escola està plenament integrada en la xarxa nacional i internacional de Jesuïtes i les seves escoles, així com en altres xarxes que procuren l'intercanvi d'alumnat, com ara International Education a Europa. És clara la nostra vocació internacional, i comptem habitualment amb projectes Erasmus Plus.

Amb l'objectiu de promoure l'adquisició de les llengües addicionals, facilitem experiències a l'estranger a l'alumnat a partir de 3r ESO. Aquestes mobilitats estan vinculades a la matèria de Global Citizenship, Projectes Erasmus+ o bé s'organitzen des de l'àmbit de les paraescolars. Igualment, promovem els intercanvis virtuals per tal d'afavorir la competència comunicativa plurilingüe del nostre alumnat i també del professorat de totes les etapes.

Relació d'activitats que impliquen mobilitats:

- Relació d'activitats que impliquen mobilitats: AQUESTA ÉS LA INFO DE LA VERSIÓ BREU
 - Intercanvis: Wavre (Bèlgica) a 1r Batxillerat i 4t ESO.
 - ERASMUS+: Batxillerat i FP
 - Projectes virtuals amb escoles d'Europa i Estats Units (4t ESO i 1r Batxillerat).
 - Estadades d'Estiu a l'estranger per 5è PRI, ESO, BAT i FP: : 2 a 4 setmanes. En dos possibles formats: Residència o famílies. Anglaterra, Irlanda, EEUU i Canadà. Col·laboració amb British Summer.
 - PRI: 1 a 4 Setmanes en campaments d'Anglès a Casa Rural. Col·laboració amb British Summer.

Acollida d'alumnat nouvingut

Per tal d'acollir l'alumne nouvingut, o aquell que no té coneixement de la llengua catalana ni castellana, els mestres i professors de l'escola, junt amb el Departament d'Orientació Psicopedagògica, segons els recursos que disposi i les necessitats del moment, creen les estratègies organitzatives perquè sigui ben acollit i integrat dins de la dinàmica del centre, atenent les seves necessitats emocionals i personals.

Per tenir accés a la llengua i al currículum, així com les habilitats comunicatives generals, els punts que es tenen en compte en l'acollida i l'acompanyament de l'alumne, en quan a la llengua es sintetitzen en:

- Garantir l'aprenentatge intensiu de la llengua.
- Preveure que hi hagi una persona que actuï de referent per a l'alumne (generalment el tutor/a de grup).
- Preveure l'organització d'altres recursos humans.

- Deixar clars criteris metodològics als mestres i professors que interactuen directament amb l'alumne, segons les seves característiques i individualitats, per tal de preparar materials curriculars i dur a terme el PI, si és necessari.
- Si es considera necessari, fer les adaptacions curriculars pertinents.

Foment de la lectura

Des de l'etapa d'infantil a l'etapa de la secundària obligatòria s'estableix un pla transversal per tal de fomentar la figura del lector actiu, autònom i a l'hora social en els nostres alumnes que també ajuda a desenvolupar la competència associada a aquest procés. Tot i que la lectura està present en tots els àmbits i en totes les propostes, existeixen escenaris específics que cerquen fomentar el gust per la lectura des de les edats més primerenques, amb lectures de contes o textos literaris com a pràctica diària a les aules, fins als més grans mitjançant tertúlies literàries al voltant de diferents propostes. Sempre des d'una perspectiva oberta i lliure en la qual l'alumne tria des dels seus propis interessos i necessitats per tal d'estimular les ganes de llegir.

Les propostes per a cada etapa són:

Biblioteca d'aula (Educació Infantil i Educació Primària)

Espai de l'aula destinat a fomentar l'hàbit de la lectura, que es construeix conjuntament amb els alumnes per tal d'afavorir la seva implicació. Es pretén afavorir la proximitat física entre els lectors i els llibres, fent del mestre un model lector.

Exceptuant el període de pandèmia, l'escola té una llarga trajectòria d'apadrinament lector, en què alumnes de cursos superiors de primària llegeixen amb els més petits.

Projecte lector

Actualment segueix vigent a la NEI i es reprendrà a la resta d'Educació primària. És un escenari propi d'aprenentatge de llengua a partir de textos que permeten la reflexió metalingüística sobre aspectes formals. A partir de la lectura de diferents tipologies de llibres (contes, còmics, faules, d'aventures, fantàstics, de por, de misteri...), l'alumnat desenvolupa actituds positives envers els llibres i la lectura.

Quan es reprengui a la PIN, es generarà i fomentarà el diàleg de les experiències viscudes en què tant la lectura com els llibres n'han estat protagonistes en l'entorn escolar, i també el familiar. Al cicle inicial de primària l'alumne comença a treballar les estratègies de comprensió lectora. Ho fa sistemàticament i ho continuarà fent també al llarg de la primària.

Gaudi per la lectura (Cicle superior de Primària i Primer Cicle de Secundària)

El Gaudi de la lectura té com a objectiu que els alumnes gaudeixin de la lectura i progressin en el gust d'aquesta. Han de ser capaços d'elaborar i expressar una opinió pròpia sobre les

lectures així com autonomitzar i interioritzar el procés de lectura (recerca, préstec, responsabilitzar-se del llibre, valorar, recomanar...). Simultàniament millorar l'expressió i comprensió oral / competència comunicativa i lingüística.

Els objectius dels educadors en aquest espai és acompanyar el procés de lectura, orientar la tria lectora i dinamitzar les activitats de lectura.

Cada aula té una biblioteca pròpia amb uns 200 títols organitzats per itineraris lectors i diferents dificultats.

Constel·lacions literàries (Segon Cicle Secundària)

A 3r ESO es fan dues lectures compartides amb l'objectiu de gaudir d'obres de la literatura castellana i catalana. A 4t ESO s'ofereixen diverses lectures, entre les quals l'alumnat tria les que s'ajusten més als seus gustos i interessos. Es comparteix l'experiència lectora a través de tertúlies literàries.

També des de la matèria de Llengua Anglesa es promou la lectura a partir de lectures obligatòries de títols clàssics adaptats.

Recursos i accions complementàries

American High School Diploma

Des de 2n ESO, l'escola ofereix als seus alumnes la possibilitat d'obtenir el diploma dual. Aquest diploma, permet obtenir tant la titulació pròpia del batxillerat del país d'origen, com el batxillerat dels Estats Units. Mitjançant un conveni de col·laboració de l'escola amb la institució Academica Corporation.

Aquesta institució és líder i referent en l'educació virtual als Estats Units, i permet als nostres alumnes estar matriculats simultàniament a la nostra escola i en una High School Americana, i mitjançant un sistema de convalidacions els alumnes obtenen la doble titulació al finalitzar el batxillerat.

Els beneficis que aporta la participació dels alumnes en el programa són diversos. En relació al nostre model d'aprenentatge de les llengües, en destacaríem els següents:

- ✓ Immersió lingüística: Tot el programa es duu a terme en anglès des del primer moment, desenvolupant la **competència comunicativa** en aquesta llengua dels nostres alumnes.
- ✓ Immersió cultural: La llengua esdevé vehicle per tal d'entrar en contacte amb una cultura diferent, desenvolupant la **competència intercultural** dels nostres alumnes.

És una proposta orientada als alumnes dels cursos de la secundària obligatòria i fins al batxillerat. La docència es realitza totalment en format virtual per docents del sistema educatiu americà. Així i tot, als alumnes de l'escola se'ls assigna un director de programa que en fa el seguiment. Tota la càrrega lectiva que suposa el seguiment del programa per part de l'alumne es realitza fora de l'horari escolar.

Programes certificacions llengües estrangeres

Des de l'escola gestionem la certificació de B1 B2 de nivell de llengua de francès, per l'Institut Francès de Barcelona.

Des del curs 2024-2025, Jesuïtes Bellvitge- CE Joan XXIII és escola certificadora de l'Oxford test of English (nivell A2-C1).

Participació activitats

AMCO: L'alumnat de Cicle Superior de Primària participa en un concurs anual de lletrejat en anglès, organitzat per l'editorial Tekman Books. El programa formatiu AMCO contempla l'habilitat d'spelling com a un dels eixos per a l'adquisició de l'ortografia i la fonètica en llengua anglesa. El concurs *Spelling Bee* està obert a tot a l'alumnat i consisteix en tres fases: la primera es desenvolupa a l'aula, la segona és una final escolar i l'alumne/a guanyador/a assisteix a la final nacional celebrada a Madrid.

La comunicació interna i relació amb l'entorn

El català és la llengua vehicular i d'aprenentatge del col·legi. S'utilitza per l'assoliment dels aprenentatges en tots els àmbits educatius, tant oral com escrit, exceptuant les àrees pròpies d'una altra llengua (castellana, anglesa i francesa).

És també la llengua emprada en la comunicació interna i externa, tant a nivell oral com escrit: comunicacions família-escola, reunions, actes i celebracions, web, comunicacions als educadors, comunicacions amb entitats de l'entorn...

Entenent que les comunicacions amb les famílies es fan en català i en castellà per a aquelles famílies que ho sol·liciten, en moments puntuals i de relació directa, per tal de facilitar la comunicació, especialment amb famílies novingudes, es fa ús d'altres llengües. Si disposem d'educadors i/o alumnes que tenen coneixement de la llengua requerida, faciliten la comunicació. En cas contrari, via EAP, es sol·licita servei de traducció.

Es promou i potencia la participació de tota la comunitat educativa en activitats que fomentin l'ús de la llengua i la integració a la cultura catalana (Jocs Florals, festes tradicionals ...), ja siguin organitzades directament des de l'escola, des de l'àmbit formal o no formal, o des de l'AMPA.

La formació i l'acreditació lingüística del professorat

Perfil docent JE

A les característiques pròpies dels docents de JE (talent i vocació, identificació amb els valors evangèlics i capacitat de treball en equip, entre moltes d'altres) cal sumar-hi el fet de ser **referents per als alumnes**. En el terreny de la llengua, d'ús constant i omnipresent cal una consciència clara, ja que som els models d'identificació lingüística en l'àmbit escolar, acadèmic.

Molts aprenentatges es generen per imitació: el de l'expressió oral n'és un dels **models** més clars. Els educadors són conscients d'aquest modelatge, que, en molts casos, permet als alumnes accedir a d'altres fonètiques i registres, però sobretot aporta models de diàleg de qualitat: cortesia, precisió, especulació, empatia, expressió acurada d'idees i emocions, capacitat de negociació...

Els alumnes necessiten no només models de productes acabats (que també) sinó sobretot **models de processos**, que posin de manifest el que l'usuari competent de la llengua fa quan vol expressar un missatge (oral o escrit) o bé llegir-lo, les estratègies que posa en marxa, els avenços i els retrocessos...

Referent a l'escriptura, els docents són model escriptor escrivint per a l'alumnat, però més encara quan escriuen en interacció amb ells, i especialment verbalitzant i fent explícits els processos que se segueixen, tant a l'hora de planificar, com de redactar, com de revisar el text (com es representa el lector del text, què en sap, com busca la informació, com selecciona els continguts en funció de l'objectiu, com escull el vocabulari i el to del text, com revisa el que ja ha escrit...).

Pel que fa a la lectura, els docents n'han de ser bons animadors i prescriptors, coneixedors de les etapes de maduració i dels interessos que viuen els seus alumnes, així com de les possibilitats de lectura i d'activitats paraliteràries que es generen en la nostra societat, en els mitjans i les TIC.

Perfil del docent plurilingüe

L'educació plurilingüe requereix compromís personal amb els valors favorables al multilingüisme i la multiculturalitat, així com reconeixement del vincle entre llengües i cultures i, per tant, la capacitat de generar diàleg interlingüístic i intercultural. Un educador model i referent de llengua ha de saber-ne, de llengües; ha de ser competent en les llengües que fa servir i ensenya a l'escola, però també ha de tenir una **actitud plurilingüe**. En aquest sentit, una actitud plurilingüe implica un reconeixement de les llengües que parlen els alumnes, que va més enllà d'una actitud positiva vers la diversitat de les llengües a l'aula. Aquest reconeixement suposa entendre que les llengües que porten els alumnes a l'aula

són **eines útils per aprendre altres llengües** i, per tant, actuar coherentment en aquest sentit.

Pel que fa a les competències, aquestes han de ser: la reflexió metalingüística i interlingüística, la capacitat d'integrar objectius comunicatius a les diverses àrees i matèries, la d'anticipar les dificultats i construir ajudes metodològiques, la d'usar les estratègies d'intervenció lingüística al servei de la comprensió i expressió orals, d'integrar i valorar les reflexions interlingüístiques i metalingüístiques. La capacitat d'autoavaluar-se i d'actualitzar els coneixements i transferir-los a la pràctica.

El docent plurilingüe, a més de la competència en la llengua vehicular i les llengües addicionals, ha de conèixer la didàctica o les didàctiques del plurilingüisme: les fases de l'aprenentatge de llengües addicionals, la didàctica integrada (TILC i TIL), les seqüències didàctiques i estratègies específiques: traducció TOLC (*Translation for Other Learning Contexts*), traducció de referents culturals, alternança de codi (*codeswitching*), collages lingüístics, textos d'identitat lingüística (*Linguistic Identity Texts*).

També són necessàries competències de l'àmbit emocional i relacional que permetin crear una atmosfera de respecte i seguretat a l'aula, favorable als aprenentatges plurilingües, on l'error sigui un pas més del procés d'aprenentatge i hi hagi un diàleg interactiu que valori els diversos repertoris lingüístics dels alumnes.

Tenint com a referència l'anglès, primera llengua addicional, cal:

- promoure la competència comunicativa plurilingüe a través de l'anglès, tal com apunta el *Marc Comú Europeu de Referència de les Llengües* (2001) on l'objectiu serà generar parlants plurilingües i interculturals que sàpiguin comunicar-se en llengües;
- acceptar que en l'actualitat hi ha més parlants no-nadius d'anglès que parlants d'anglès nadius; això implica **ser conscient que es parlen anglesos diferents i que el docent nadiu d'anglès no serà necessàriament el millor mestre d'anglès**, tal com tradicionalment s'havia concebut;
- ser referent de llengua, els especialistes d'Anglès, 'oferint un *input* majoritàriament en anglès, seguint la premissa '*English mainly*' (principalment en anglès) en comptes de '*English only*' (només en anglès).
- **ser conscient que aprendre llengua implica utilitzar la llengua**. La competència comunicativa es desenvolupa si la llengua s'utilitza - utilitzant-la en situacions comunicatives- però també si més endavant també hi ha un procés de reflexió -on es reflexiona sobre com es construeixen els missatges en cada llengua.
- promoure autèntiques oportunitats reals d'ús de les llengües;
- treballar de forma integrada amb altres companyes que siguin mestres i mestres d'altres llengües; això implica que el centre ha d'apostar per un model integrat de llengües en què, tal com diu Pascual Granell (2006): *El tractament integrat ha de consistir en un plantejament global que tingui per objectiu la construcció de la competència plurilingüe a través d'una perspectiva conjunta en l'ensenyament i l'ús vehicular de totes les llengües del currículum [...] tenint en compte el que és comú en elles i el que és propi de cada una d'elles*. Això implica **planificar i treballar de forma conjunta**, analitzant el

currículum de forma transversal i cercant els conceptes comuns, adoptant una 'conceptualització translingüística'.

Participació en programes de formació.

Conjuntament amb les altres escoles de la xarxa Jesuïtes Educació, hem participat en l'elaboració del Model d'aprenentatge de les Llengües. Aquest equip ha rebut l'assessorament de professionals de la Facultat Blanquerna.

Per tal de portar a la pràctica les concrecions del model, comptem amb l'assessorament de l'Estela d'Angelo al MOPI i de la Montserrat Fons a 1r i 2n de la PIN. Des de la visita i intervenció a les aules, es realitza una reflexió posterior, valorant els punts forts i fent propostes de millora. Un bon gruix del professorat d'Infantil i Primària ja ha finalitzat la formació del MALL i actualment la resta de professors/es d'aquesta etapa i les altres etapes van adquirint progressivament aquesta formació, juntament amb els companys i companyes de la xarxa de Jesuïtes Educació, segons està previst al pla d'aprenentatge.

En quant a les llengües addicionals, des del curs 2024-25 Jesuïtes Educació ofereix un programa d'anglès a tots els educadors (docents i gestió) de manera gratuïta, a canvi d'un compromís de participació (mínim de 1,5 hores a la setmana) i assoliment (relaitzar 85 passos en 12 mesos). No inclou certificació oficial.

Més específic, per al professorat de primària, des que utilitzem el material AMCO a l'etapa, anualment rebem l'assessorament de professionals en pedagogia específica de llengua anglesa.

En la mateixa línia, igualment, afavorim mobilitats i intercanvis dels docents, proposant-los la participació en els projectes Erasmus + i/o acompanyant l'alumnat en els intercanvis internacionals i altres projectes internacionalitzadors.

Difusió del projecte lingüístic de centre

La difusió del PLC és un instrument cabdal que orienta la transformació educativa de les escoles en xarxa de JE. És necessari que els nous educadors que s'incorporen als centres siguin coneixedors del seu projecte lingüístic.

Les jornades de portes obertes i les reunions amb les famílies són ocasions per donar-lo a conèixer.

Un cop aprovat el present projecte lingüístic pel consell de direcció de l'escola, el document es difon a través de l'Espai d'Educadors de Jesuïtes Bellvitge (a la intranet), juntament amb altres documents estratègics de l'escola.

Pel que fa a la comunicació a les famílies, l'AMPA, en quan que participa del Consell Escolar, n'és sabedora.

Per la comunicació externa, hem realitzat una versió abreujada que estarà a l'abast a la web de l'escola.

Referències

Marc d'Ensenyament de Llengües VIVES (MELVIVES), Societat Catalana de Pedagogia, 2015

Model d'Aprenentatge de les Llengües de JE, 2018

Model d'Aprenentatge de les Llengües a l'Educació Infantil i Primària Inicial, 2018

El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya: l'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural, Departament d'Ensenyament, 2018